

viðmerkingar

Finnbogi Isaksen hefur verið til skips:

Í Norðsjónum - ikki á Føroyaleiðunum

Mangur undrast og spyr, hví hann ikki fór á Føroyaleiðirnar at draga nøkur av teim 250.000 tonsunum til lands

14. september hefur havt samrøðu við tjóðveldistingmanninn Finnboga Isaksen, ið hefur verið ein 18 daga langan túr í Norðsjónum við »Krúnborg«. Finnbogi Isaksen letur óføra væl at veiðu og úrtøku. Hann hefur vunnið heilar 18.000 kr. eftir 18 døgum, ella í miðal 1.000 kr. um dagin. Tann eina dagin varð fongurin so góður, at manningarpurturin lá millum 6 og 7.000 kr.

Alt gott at siga um hetta, men sjálvandi undrast øll tey, sum hoyrdu røðuna hjá hesum sama tjóðveldistingmanni, undir útvarpsrøðaskiftinum síðsta heyst. Hann visti tá um ørgrynnu av fiski á Føroyaleiðunum. Her kundu veiðast 250.000 tons. Umframt stórar mongdir av toski, hýsu, longu, brosmu, upsa og flatfiski, visti hann eisini um óendaligar mongdir av sild, makreli, svartkjafti og øðrum ídnaðarfiski. Fólk undrast og spyrja, hví hendan fiskiklógvin, sum í tinginum síðsta heyst, segði seg lettliga kunna veiða 250.000 tons undir Føroyum, nú hann legði á bláman, ikki fór á Føroyaleiðirnar at draga nøkur av hesum tonsunum til lands, hví bað hann ikki lova sær við onkrum útróðrabáti, tá kundi hann gjørt orð síni til veruleika, tá kundi hann ført prógv fyrri øllum tí hann segði á tinginum á sinni. Og onki er at ivast í, at slíkan skilamann, ið eigur so nógv vitan um fiskaslog- og mongd á Føroyaleiðini, vildu útróðramenn heldur enn fegnir tikið umboð.

Men er tað so, at Norðsjóartúrurin hjá Finnboga Isaksen, bert er ein byrjan, ein fyrsti partur av eini røð, og er tað soleiðis, at hann seinni ætlar sær undir Føroyar í 18 dagar, fyrri so at gera sammetingar við veiðumongd og úrtøku í Norðsjónum, so skulu vit, og vørandi mong við okkum, bert biða í spenningi.

Tingmaðurin sigur seg vóna, at nótaskipini og sildaveiðan eiga eina framtíð. Hann ásannar, at sildaveiðan hefur givið monnum eina úrtøku, sum før-

oyskir fiskimenn ikki eru vanir við. Tað er ynskjandi, heldur Finnbogi Isaksen fram, at hetta kann halda fram. Hann víðgongur eisini, at tað sum kann skaða sildaveiðuna mest, er, um Bretland flytir fiskimarkið út. Men so vítt hann veit, hefur talan ikki verið um hetta í álvara enn. Og hann heldur tað vera burtur úr vón og víti, at Bretland fer at flyta fiskimarkið út, um feroingar gera tað.

Vit megu í fyrsta lagi harmast um lítlu vitan tingmansins viðvíkjandi hesum seinasta.

Minnst hann ikki, at aftaná fyrsta fundin millum førdansk og bret. myndugleikar í Edinburgh, har semja var um, at friðingartiltek og avmarkingar í trolveiðunum við Føroyar eru neyðug, vóru røddir beinan vegin frammi, sum mæltu til at kanna hvussu mikið feroingar veiða á Hetlandsleiðini og í Norðsjónum, og at kravt varð, at somu tiltøk vóru sett í verk yvir fyrri feroingum har.

Í øðrum lagi, las Finnbogi Isaksen sjálvur útvarpstíðindi í hesi vikuni, har sagt varð, at bretska felagið »Vinir Íslands«, skuldu halda fund í Grimsby, og at endamáll felagsins var, at fáa Bretland at viðurkenna 50 fjórðuna fiskimarkið og síðani at flyta fiskimarkið út á 50 fjórðingar.

Hevur Finnbogi Isaksen ikki gjørt sær greitt, at tann dag bretska slaka við Ísland, flyta teir sítt egna fiskimark út.

Veit Finnbogi Isaksen ikki hvat hann sjálvur og hansara partamenn hava sagt? Veit hann ikki, at hann sjálvur og aðrir tjóðveldismenn hava ført fram, at skulu vit fáa sømdir innan fyrri íslenska 50 fjórðinga fiskimarkið, so megu vit fylgja og stuðla íslendingum í teirra fiskimarkspolitikki og annars vera vinarliga sinnaðir yvir fyrri íslendingum.

Hvussu skulu vit so tryggja okkum rættindi í Norðsjónum og á Hetlandsleiðini, um Bretland flytir út?

Duga menn ikki at síggja,

at hesin útflytingarpolitikkur, ið teir hava fagnað, stuðlað og skunda undir, verður at gera okkara ræsir trengri. At vit, um vit yvirhøvur skulu fáa nøkur rættindi í framtíðini, megu skikka okkum væl, vera vinarliga sinnaðir, aka á knøum — ja, aka á búkinum suður, eystur- og vestureftir, fyrri bretum, íslendingum, grønlendingum og norðmonnum.

Hetta er vorið sum sjálvstýris- og tjóðveldispolitikkur.

Javnaðarflokkurin er ikki fyrri einvisari fiskimarksflyting, har ongar altjóðareglur tryggja lítlu landi sum Føroyum, ið hava serstakan tørv, frammhjárættindi, bæði viðvíkjandi sínum egna heimsmásgövi og eisini viðvíkjandi fjarleiðunum.

Býráðsreferat

At tey, ið skriva í tey feroysku bløðini, fáa litið og einki fyrri tað, skilja vit væl. Tey feroysku bløðini eru ikki so væl fyrri at tey hava ráð at gjalda stórvægis fyrri tær greinir, tey fáa innsendar, men at tað skal vera meira torført at referera rætt enn skeivt, skilja vit als ikki.

Gevir man seg av at referera frá fundum og tilikum, má man krevja at eitt sindur av skili er í tí, man refererar.

Har er býráðsreferatorin hjá Dagblaðnum heilt út av lagvænligur. Man fær ta fatan, at hann skrivar tað sum nú einaferð best hóskar í hansara kramm.

Ja, í blaðnum í sept. greiður hann sjálvur frá, at tað sum hann sigur meirilutan í býráðnum hava samtykt, passara als ikki, tað var nokk Borge Persson og Kjartan Mohr, ið høvdu sagt nakað um tað.

Tá ein so samstundis veit, at tað er ein skulalæran, sum skal venja okkara børn at lesa, skriva og siga satt í øllum førum, ja, so má man spyrja, hvussu er skilið har?

Nei, Heri Jensen, at tú skalt vera fullkomín, væntar eingin, langt frá tí, men eitt sindur av skili má man kunna vænta frá

einum referati. Allir lesarar, eisini teir, sum lesa Dagblaðið vil eg halda, vilja hava eina sáttla frásagn frá tí, ið fer fram á einum fundi.

Vit skulu í framtíðini, antin tær dámar tað ella ei, gera fólk vart við. Hvussu langt við síðuna av er.

Men tað er kanska hjá sumum vert at taka við einum klappi á herðarnar, tað var rætt hasin gamli, driv tú bara á, tað hava teir gott av.

Eg skal enda hesa ferð við tí góða ráði til Hera Jensen, keglast tú við skili innan skúlagátt, tað er ríkiligt fyrri ein sum teg.

Havnaborgari.

***

Hoydalarnir og Hoydalsáin

Harra blaðstjóri! Vinarligast hys mær hesum reglum.

Kann tað vera mær loyvt, á hendan hátt, at seta Streymoyar natúrfriðingarnavn og somu yvirfriðingarnavn hesar spurningar, ið hava almennan áhuga:

- 1) Er Hoydalsáin og lendið kring hana friðað?
- 2) Koma sostatt ikki fleiri hús framvið henni, hvørs kloakrennur fara í hana?
- 3) Fuglalívið framvið og fiskalívið í ánni, hoyr tað undir natúrfriðingarnavn, og un dir vernd nevndarinnar?
- 4) Ifall áin og lendið kr og hana ikki er friðað enn, hvør kann tá taka málið upp, og hvar kann tað verða lagt fram?
- 5) Ifall áin er ella verður friðað, hvat tá við kloakrennunum, ið longu renna í ána? Hverjum áliggur tað tá at krevja hesar húsánar at skaffa sær eykareinsanlegg til kloakkir sínar, fyrri at verja tað liv sum enn er í ánni, og hvadan fæst peningahjálpi til slíki?

Oftan hava verið frammi, bæði gamlar og nýggjar, ætlánir um at Hoydalarnir og tann vakra áin skulu friðast og leggjast til fri- og hvíldarórkir bæði fyrri núlívið og komandi ættarliði, og tí hevði tað verið hópin forvitnislegt at fng ið at víta, um nakað er gjørt, ella um elt framvegis bara eru dreyrnir og ælanir.

Enn sum áður hefur menniskjað lyndi til at siga: skítt við øllum, eftir okkum kemur syndflóðin! Eingin timir at hugsa frameftir og at leggja penng og orku í at gera góti fyrri komandi ættir. Bara dálka og róta til sín sjálvs sum harðas. Inntil uppi er. Kanska verður tað skjótari enn vana, at eftirkomarar okkara heldur fara at ynska sær mat enn leikvøllir. Viða um høg hvørvur fiskurin, og vana, at okkurt má gerast fyrri at hjálpa naturuni, nú er ikki longur nóg mikið bert at fróa. Tá vit víta alt hetta, hvi so ekki t.d. lata tað almenna t.v.s. landið leggjast stórar ælisóðir til laksayng-

(Framhald á 6. síðu)

Savningarkapping

Duga tygum at hyggja upp á luftina?

Fróðskaparsetur Føroya býður øllum at vera við í savningarkapping um luft og skyggj:

1. Hvussu málbera fólk seg á feroyskum um skiftandi luft — hvørji nøvn eru á henni?
2. Varð hon hildin at bóða fyrri serligum veðri?

Tey, ið hava hug til at luttaka í hesari kapping, kunnu skriva ella ringja til Føroyamálsdeildina á Fróðskaparsetrinum (tlf. 13005) eftir nærrí leðbeining, og verður skjótt atboðið, ber til at fáa myndatílfar (International Cloud Atlas, við 72 myndum av ymiskari luft) til láns til savningararbeiðið.

Latnar verða virðislonir (ella heiðursprógv) fyrri bestu úrslitini, ið eiga at verða innkomín í seinasta lagi 1. apríl 1974.

FRÓÐSKAPARSETUR FØROYA

Skipsdagbøkur

Nýtt upplag er nú komið av teimum nýggju skipsdagbókunum S 1, S 2, S 3 og S 4.

Tær eru at fáa hjá mynstirngarmyndugleikunum. Skip, sum hava gjørt Fiskirannsóknarstovuna vart við, at tey ongar bøkur hava, fáa tær beinleiðis sendandi.

Fiskirannsóknarstovan